

Försörjningskravsutredningen

Ju 2008:05

Utredningen föreslår i sitt betänkande Försörjningskrav vid anhöriginvandring (SOU 2008:114) att ett försörjningskrav ställs som villkor för anhöriginvandring.

1. Vad innebär försörjningskravet?

Försörjningskravet ställs som villkor för att en utlänning ska beviljas uppehållstillstånd på grund av anknytning till en person i Sverige, den s.k. anknytningspersonen. Försörjningskravet kopplas till bestämmelserna om uppehållstillstånd på grund av anknytning i utlänningslagen (5 kap. 3 eller 3 a § utlänningslagen (2005:716), UtlL). I övrigt ändras inte reglerna om anhöriginvandring. .

Försörjningskravet innebär att anknytningspersonen ska ha tillräckliga inkomster för att klara sin egen försörjning och boendekostnad. Anknytningspersonen ska dessutom förfoga över lämplig bostad för sig själv och för den anhörige.

Vad menas med tillräckliga inkomster?

Inkomsterna för en anknytningsperson i arbetsför ålder ska i första hand vara inkomster från eget arbete. En anknytningsperson måste ha inkomster som motsvarar förbehållsbeloppet vid utmätning av lön, för närvarande 4 374 kr, samt medel för att bekosta den egna bostaden.

Vad menas med bostadskravet?

En person i Sverige ska förfoga över lämplig bostad för sig själv och för den anhörige. Personen ska exempelvis äga eller hyra en bostad. Vid bedömningen av om bostaden är lämplig ska Socialstyrelsens allmänna råd om ekonomiskt bistånd tjäna som utgångspunkt.

Måste en person i Sverige kunna försörja den anhörige för att uppfylla försörjningskravet?

Nej. Försörjningskravet innebär att den person som bor i Sverige ska ha tillräckliga medel för sitt eget livsuppehälle och bostadskostnad. Anknypningspersonen måste dock ha ordnad bostad för sig själv och för den anhörige. Personen behöver således inte försörja den anhörige för att uppfylla försörjningskravet.

2. Vad är syftet med försörjningskravet?

Huvudsyftet med försörjningskravet är att främja integrationen, både för den person som finns i Sverige och för hans eller hennes nyanlända familjemedlemmar. Nyanlända ska komma till innanförskap i stället för till utanförskap. Försörjningskravet syftar till att skapa ytterligare incitament för arbete och egenförsörjning och för bosättning i regioner med bättre förutsättningar för arbete och bostäder. Genom försörjningskravet säkerställs bl.a. att nyanlända får ett ordnat boende direkt vid ankomsten, vilket gynnar integrationen.

3. Vilka personer omfattas av försörjningskravet?

Försörjningskravet omfattar anhöriga till tredjelandsmedborgare (dvs. medborgare i land utanför EU, EES och Schweiz) och statslösa.

Av olika skäl. bl.a. EG-rättsliga, ska även följande anknypningspersoner undantas från försörjningskravet.

Anknypningspersoner som beviljats uppehållstillstånd som

- Flykting (eller beviljats flyktingförklaring)
- Kvotflykting
- Skyddsbehövande i övrigt som känner välgrundad fruktan för att straffas med döden eller utsättas för kroppsstraff, tortyr eller annan omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning (4 kap. 2 § första stycket 1 UtlL)
- Skyddsbehövande i övrigt som behöver skydd på grund av yttre eller inre väpnad konflikt (Första ledet i 4 kap. första stycket 2 UtlL)

Undantag från försörjningskravet görs även för

- anknypningspersoner som är barn,
- anknypningspersoner som vistats med permanent uppehållstillstånd i Sverige i fyra år. I den fyraåriga vistelsetiden tillgodoräknas även tid under vilken anknypningspersonen har haft tidsbegränsat uppehållstillstånd för bosättning.

Vidare får undantag göras om det föreligger synnerliga skäl.

Vad gäller för barn?

Genom försörjningskravet säkerställs bl.a. att de nyanlända barnen får en ordnad bostad direkt vid ankomsten till landet. Utredningen anser att det inte kategoriskt kan sägas att det alltid är förenligt med barnets bästa att göra undantag från försörjningskravet vid anhöriginvandring som berör ett barn. Om anknytningspersonen är ett barn ska något försörjningskrav inte gälla. I situationer där den anhörige är ett barn kan undantag från försörjningskravet göras om det föreligger synnerliga skäl. Undantag av hänsyn till ett barn kan göras även om omständigheterna inte har lika stort allvar och tyngd som för vuxna personer.

Vilka kategorier av skyddsbehövande i övrigt undantas från försörjningskravet?

Av ovanstående framgår vilka skyddsbehövande i övrigt som undantas från försörjningskravet. De skyddsbehövande som ska undantas från kravet är de som omfattas av EG´s skyddsgrundsdirektiv. Detta beror bl.a. på att dessa skyddsbehövande enligt direktivet ska tillförsäkras rättigheter som liknar de som tillkommer flyktingar. Dessa skyddsbehövande bör därför behandlas likadant som flyktingar och undantas från försörjningskravet. För att säkerställa att samtliga skyddsbehövande som omfattas av skyddsgrundsdirektivet undantas från försörjningskravet har utredningen undantagit de skyddsbehövande i övrigt som avses i 4 kap. 2 § första stycket 1 och första ledet i första stycket 2 UtlL, se ovan.

Vem ska uppfylla försörjningskravet?

Försörjningskravet riktas mot den person som finns här i landet och som en sökande av uppehållstillstånd åberopar anknytning till.

4. Övrigt

Har andra länder försörjningskrav som villkor för anhöriginvandring?

Alla EU-länder utom Sverige har infört någon form av försörjningskrav som villkor för familjeåterförening. (Rapport från kommissionen till rådet och Europaparlamentet om tillämpningen av rådets direktiv 2003/86/EG om rätt till familjeåterförening, 8.10.2008).

Finns det något försörjningskrav enligt gällande svensk rätt?

Ja. Enligt 5 a kap. 2 § UtlL ska en tredjelandsmedborgare fullt ut kunna försörja sig och sin familj med egna medel så att grundläggande behov av uppehälle och bostad är tillgodosedda för att kunna beviljas ställning som varaktigt bosatt i Sverige.

För EU/EES-medborgare och medborgare i Schweiz krävs i princip att de är yrkesverksamma eller – om de är icke förvärvsaktiva – att de har

tillräckliga tillgångar för sin försörjning för att ha uppehållsrätt respektive beviljas uppehållstillstånd här i landet.

Hur går prövningen av försörjningskravet till?

Prövningen av försörjningskravet sker i samband med prövningen av en anhörigs ansökan om uppehållstillstånd. Det är Migrationsverket och utlandsmyndigheterna som handlägger ansökningsärendena.

Migrationsverket kommer således att som första instans pröva om anknytningspersonen uppfyller försörjningskravet.

Vad händer om en person inte längre uppfyller försörjningskravet sedan en familjemedlem beviljats uppehållstillstånd i Sverige?

Ett uppehållstillstånd kan inte återkallas på den grunden att ett försörjningskrav inte längre är uppfyllt. Prövningen av försörjningskravet sker endast vid prövningen av om uppehållstillstånd ska beviljas.

Från när gäller reglerna om försörjningskrav vid anhöriginvandring?

Reglerna föreslås träda i kraft den 1 januari 2010.